

RAPPORT

De warmtetransitie in Harlingen

Resultaten enquête Aardgasvrij Wonen

Klant: Gemeente Harlingen

Referentie: BH8529-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001

Status: S0/P01.01

Datum: Thursday, 08 July 2021

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Euvelgunnerweg 25A
9723 CV Groningen
Netherlands
Industry & Buildings
Trade register number: 56515154

+31 88 348 53 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: De warmtetransitie in Harlingen

Ondertitel: Resultaten enquête Aardgasvrij Wonen
Referentie: BH8529-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001
Status: P01.01/S0
Datum: 10 juni 2021
Projectnaam: Transitievisie Warmte gemeente Harlingen
Projectnummer: BH8529
Auteur(s): Dion Glastra

Opgesteld door: Dion Glastra

Goedgekeurd door: Robert Brouwer

Datum: 8 juli 2021

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veelevoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V. en dient voor publicatie of anderszins openbaar maken te worden geanonimiseerd.

Inhoud

1	Inleiding	1
2	De respondenten	1
2.1	Demografische kenmerken	1
2.1.1	Leeftijd	1
2.1.2	Huishoudenssamenstelling	2
2.1.3	Woonplaats	2
2.2	Woningkenmerken	3
2.2.1	Woningeigendom	3
2.2.2	Woningtype	4
2.2.3	Bouwperiode van woningen	4
3	Huidige stand van zaken rondom energiebesparing	Fout! Bladwijzer niet
	gedefinieerd.	
4	Bekendheid en opstelling t.a.v. aardgasvrij wonen	6
4.1	Bekendheid met de doelstelling van aardgasvrij wonen	7
4.2	Bekendheid met financiële regelingen rondom verduurzaming	7
4.3	Houding ten opzichte van aardgasvrij wonen	8
4.4	Belangrijkste aandachtspunten bij aardgasvrij wonen	9
5	Betrekken van inwoners bij de warmtetransitie	10
5.1	Betrokkenheid bij het vervolgtraject	10
5.2	Onderwerpen waarover respondenten geïnformeerd willen worden	10
5.3	Manier waarop respondenten geïnformeerd willen worden	11
5.4	Manier waarop inwoners zelf vragen willen stellen over de warmtetransitie	12

1 Inleiding

De gemeente Harlingen heeft in het kader van het proces richting het opstellen van haar Transitievisie Warmte (TVW) een enquête uitgezet onder de inwoners van de gemeente. Doelstelling van deze enquête is het in kaart brengen van het sentiment, de mate van betrokkenheid en de bereidheid om bij te dragen aan het slagen van de warmtetransitie binnen de gemeente Harlingen.

De enquête is door 273 inwoners van de gemeente Harlingen ingevuld. De respondenten hebben de enquête anoniem ingevuld en de resultaten zijn dan ook onherleidbaar gemaakt naar individuele personen.

Deze rapportage geeft per vraag de resultaten weer. De resultaten worden mede gebruikt om de te kiezen koers van de gemeente in de transitie vorm te geven en de uiteindelijke Transitievisie Warmte mee op te stellen.

2 De respondenten

De enquête is 273 keer ingevuld door respondenten uit de gemeente Harlingen. Niet alle respondenten hebben alle vragen beantwoord, dit is aangegeven bij de resultaten.

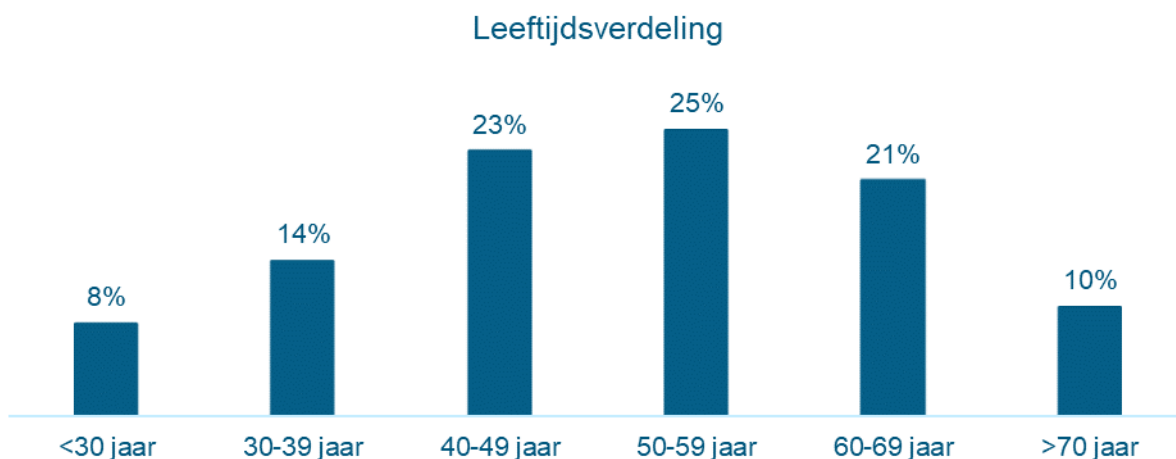
2.1 Demografische kenmerken

Ten eerste is de respondenten naar een aantal demografische gegevens gevraagd. Zo kon geverifieerd worden of de respondenten tot de doelgroep van de enquête behoren en of er verschillen zijn te vinden op basis van deze indicatoren. De gegevens waarnaar werd gevraagd zijn leeftijd, huishoudenssamenstelling en woonplaats.

2.1.1 Leeftijd

Leeftijd is – wanneer gerelateerd aan de warmtetransitie – een factor die mede bepaalt in hoeverre iemand bereid is om aanpassingen of investeringen te doen in de woning. Over het algemeen geldt: hoe ouder iemand is, hoe minder baat hij of zij zelf zal hebben bij de investering en dus hoe minder bereidwillig hij of zij is om te investeren.

De leeftijdsverdeling van de respondenten is weergegeven in figuur 1 hieronder.

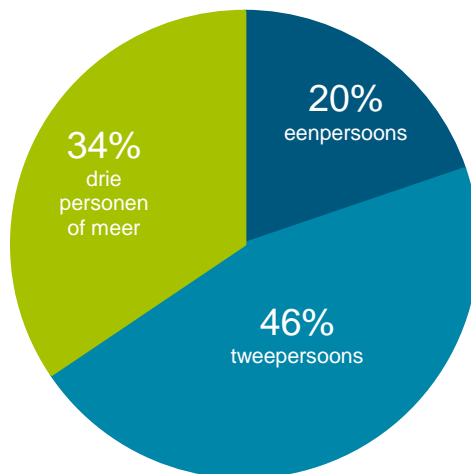

Figuur 1: Leeftijdverdeling van de 273 respondenten uit de gemeente Harlingen.

2.1.2 Huishoudenssamenstelling

De huishoudenssamenstelling is in figuur 2 hieronder weergegeven.

Huishoudenssamenstelling

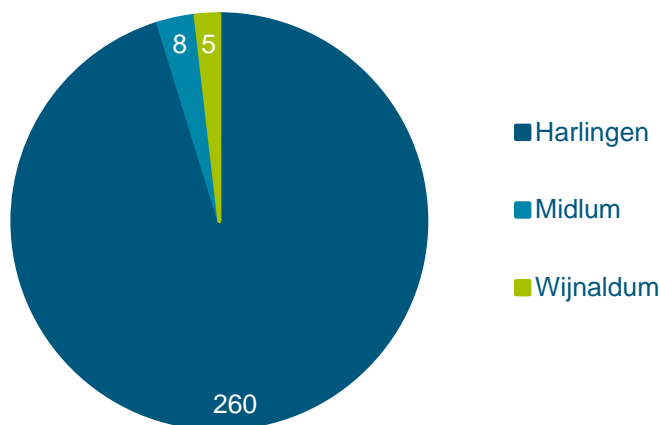
Figuur 2: Huishoudenssamenstelling van de respondenten uit de gemeente Harlingen.

2.1.3 Woonplaats

De gemeente Harlingen bestaat uit drie kernen: de stad Harlingen (ca. 14.700 inwoners) en de dorpen Midlum (ca. 500 inwoners) en Wijnaldum (ca. 470 inwoners). In de enquête is de respondenten naar de vier cijfers van hun postcode gevraagd, die vervolgens zijn gekoppeld aan de bijbehorende woonplaatsen.

In figuur 3 hieronder is de verdeling van de respondenten over de drie kernen weergegeven. Op basis van dit aantal respondenten is het niet zinvol om uitspraken te doen over verschillen tussen de drie kernen en dus laten we dit in de rest van deze rapportage buiten beschouwing.

Woonplaats

Figuur 3: Verdeling van de respondenten over de woonkernen in de gemeente Harlingen.

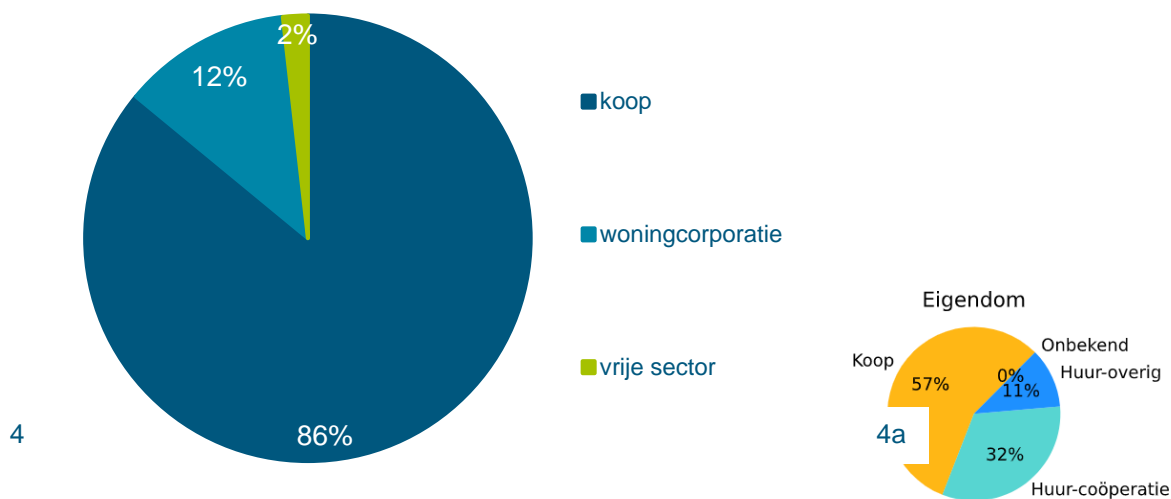
2.2 Woningkenmerken

Ten tweede is gevraagd naar een aantal kenmerken van de woningen van de respondenten. Eigendomsstatus, type woning en bouwperiode bepalen immers in sterke mate welke technische oplossingen er mogelijk zijn voor de woning en wie deze al dan niet moeten gaan financieren.

2.2.1 Woningeigendom

In figuur 4 is te zien wat de eigendomsstatus van de woning van de respondenten is. Zoals hier te zien is, zijn huurders (van zowel corporatie- als vrije sectorhuurwoningen) ondervertegenwoordigd in deze respondenten. Figuur 4a laat zien wat de geschatte verdeling van het aantal huur- en koopwoningen in de gemeente Harlingen is.

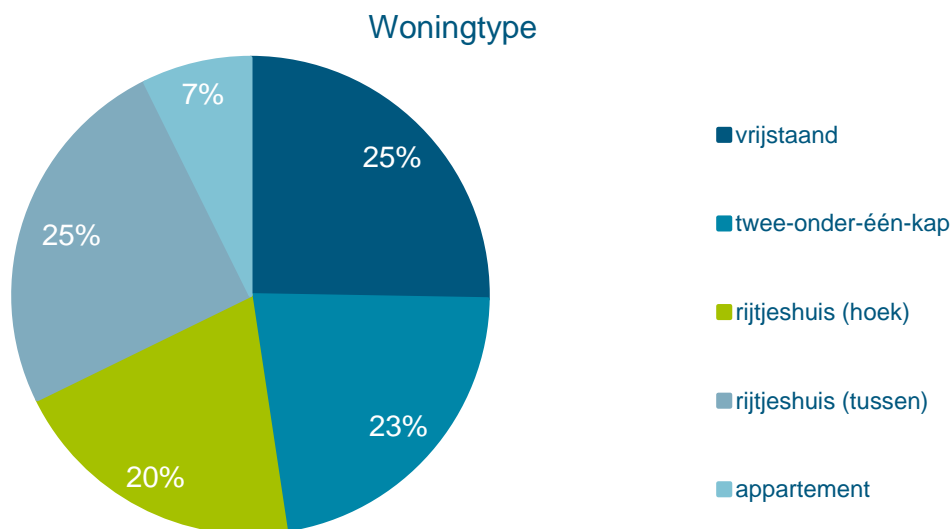
Eigendom van woningen

Figuur 4: Eigendomsstatus van de woningen van de respondenten. Figuur 4a rechts toont de op basis van eigendomsgegevens bekende eigendomsstatus van alle woningen in de gemeente Harlingen.

2.2.2 Woningtype

Het maakt voor de mogelijke aanpassingen die in het kader van de warmtetransitie nodig zijn voor een woning een groot verschil wat voor type woning het betreft. Appartementen gaan doorgaans zuiniger met warmte om dan vrijstaande woningen. Daarom is de respondenten gevraagd naar het type woning dat ze bewonen. De resultaten zijn weergegeven in figuur 5.

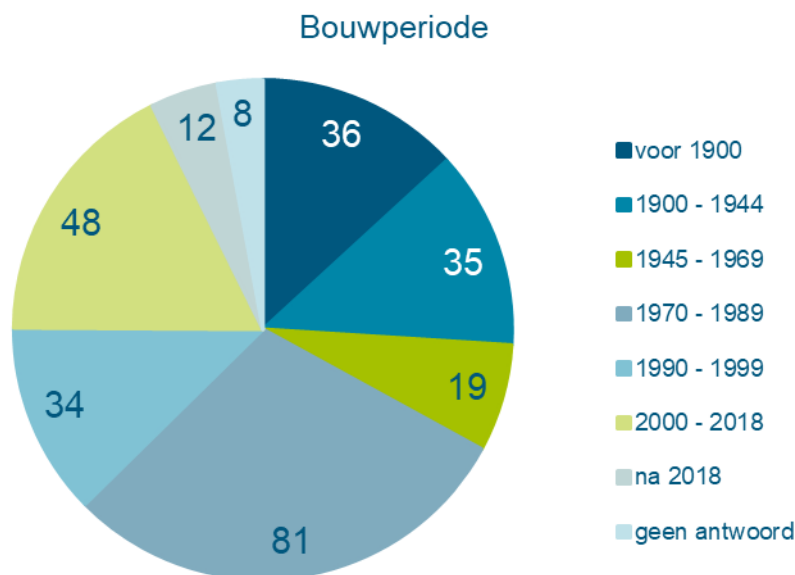

Figuur 5: Typen woningen van de respondenten uit de gemeente Harlingen.

2.2.3 Bouwperiode van woningen

Naast eigendomsstatus en woningtype is met name ook de bouwperiode van de woningen relevant. Oudere woningen zijn doorgaans moeilijker te isoleren, waardoor het aantal mogelijkheden voor

duurzame warmte beperkt is. Nieuwere woningen, vooral die na 1990 zijn gebouwd, zijn meestal relatief makkelijk aan te passen. Woningen van na 2018 zijn in principe al aardgasvrij.

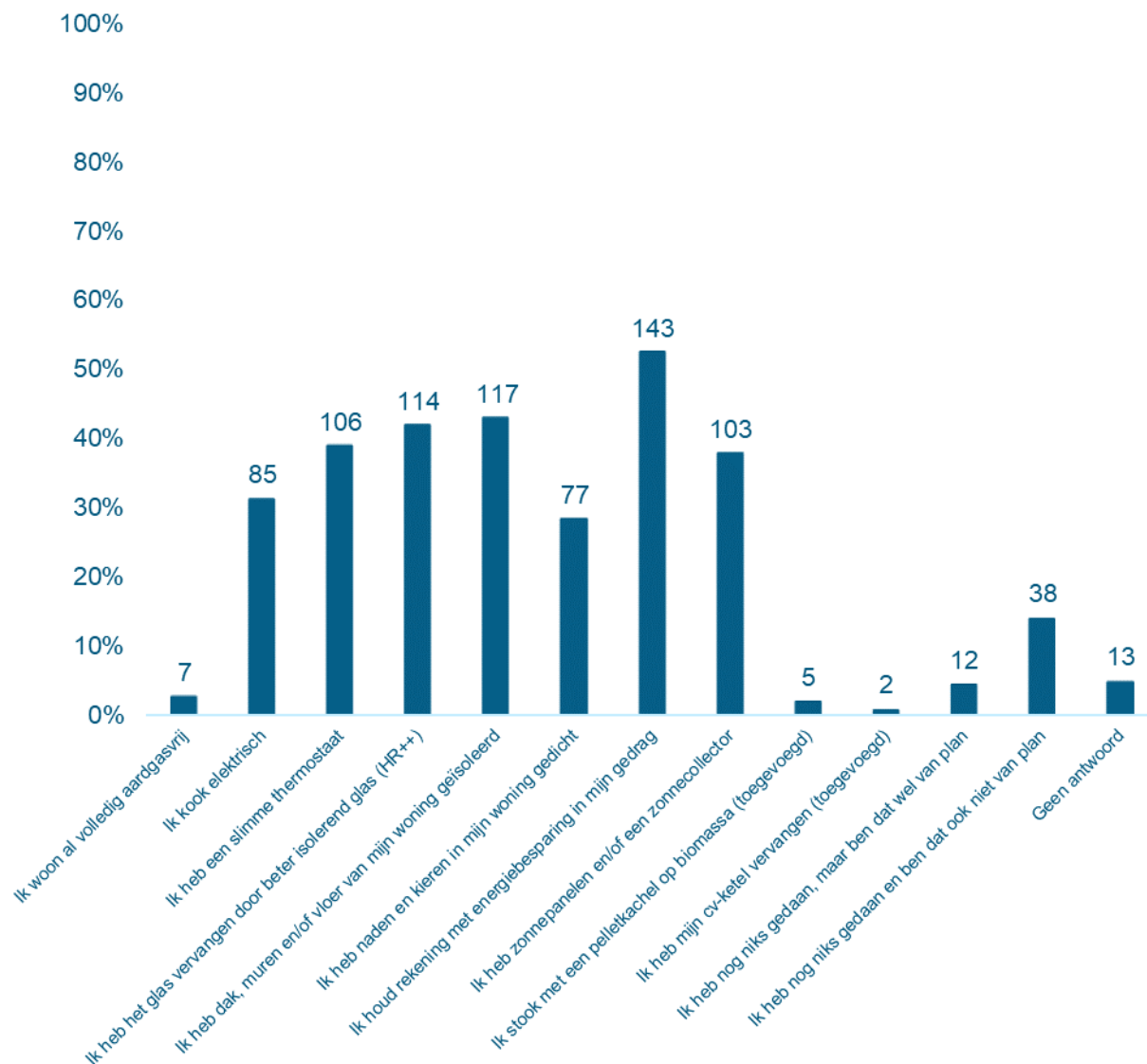
Figuur 6: Bouwperiode van woningen van de respondenten.

3 Inzicht in wat respondenten doen rondom energiebesparing

De respondenten konden aangeven welke acties ze al ondernemen of hebben ondernomen om energie – en daarmee CO₂-uitstoot – te besparen. Er waren van tevoren een aantal mogelijkheden al ingevuld, die de respondenten konden aankruisen. Daarnaast konden de respondenten zelf mogelijkheden toevoegen, waarvan de meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten.

Figuur 7 laat de antwoorden zien die de respondenten gegeven hebben.

Heeft u al maatregelen genomen om uw woning te verduurzamen? Zo ja, welke?

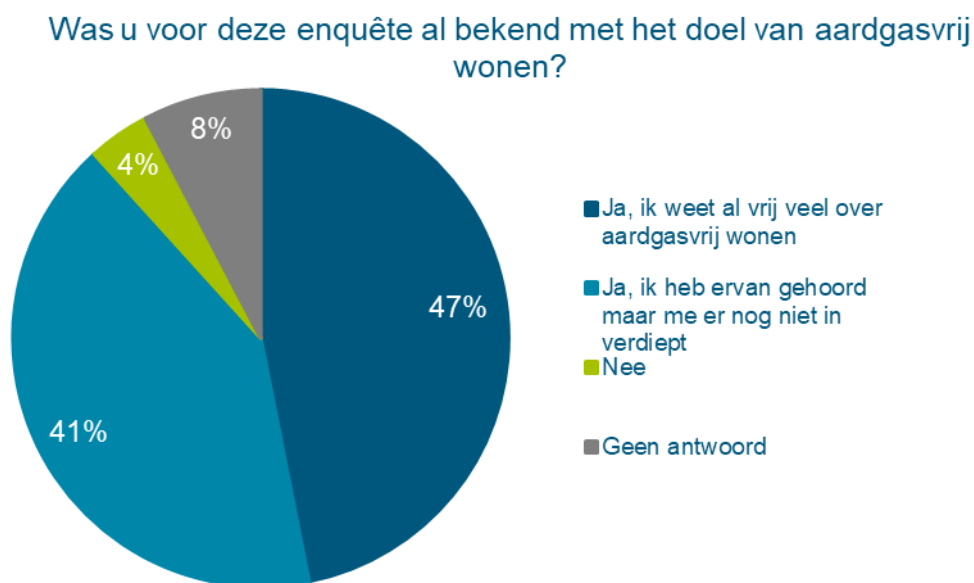
Figuur 7: Overzicht van maatregelen die respondenten getroffen hebben om energie te besparen. Respondenten konden meerdere antwoorden invullen.

4 Bekendheid en opstelling t.a.v. aardgasvrij wonen

Vervolgens is de respondenten gevraagd naar hoe bekend ze zijn met de doelstelling om in 2050 alle gebouwen aardgasvrij te verwarmen en of men bekend is met de financiële regelingen die de gemeente heeft rondom dit onderwerp. Als laatste is gevraagd hoe belangrijk men het vindt dat woningen op termijn aardgasvrij verwarmd worden.

4.1 Bekendheid met de doelstelling van aardgasvrij wonen

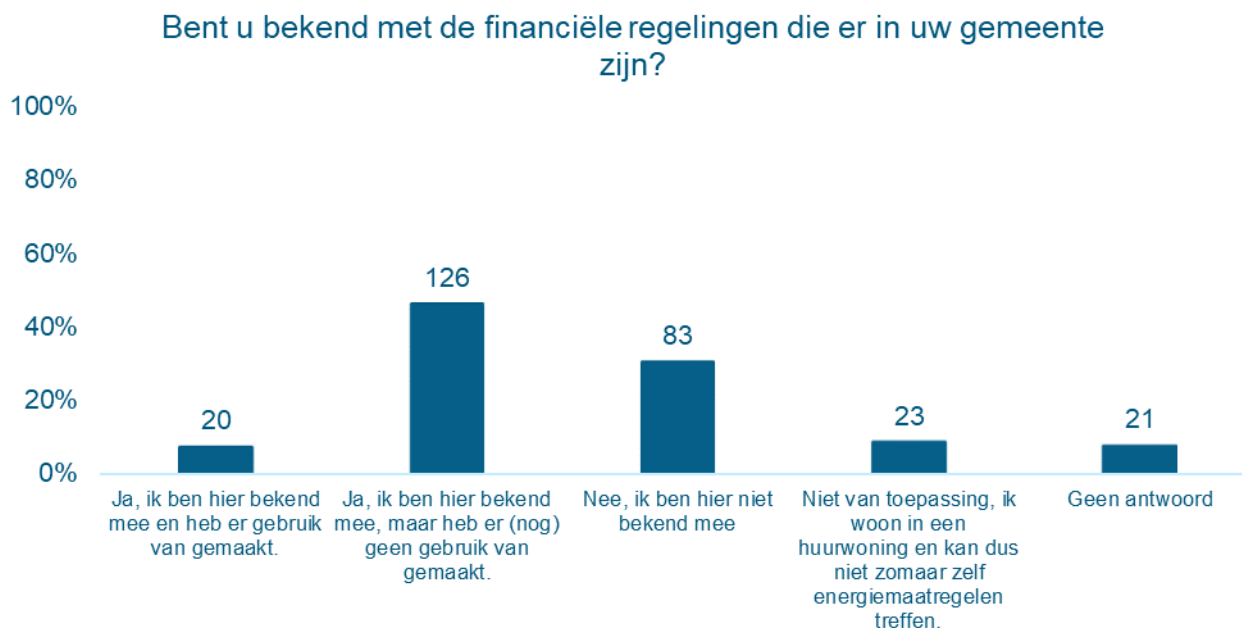
Figuur 8 laat zien in hoeverre de respondenten bekend zijn met de doelstelling van aardgasvrij wonen. Opvallend is dat een zeer ruime meerderheid bekend is met deze doelstelling en dat ruim de helft van die groep zelfs aangeeft best veel van het onderwerp af te weten. Dit kan erop duiden dat met name groepen die hier voor dit onderzoek al veel mee bezig waren de enquête hebben ingevuld. Dat heeft invloed op de representativiteit.

Figuur 8: Mate waarin de respondenten bekend zijn met de doelstelling van aardgasvrij wonen.

4.2 Bekendheid met financiële regelingen rondom verduurzaming

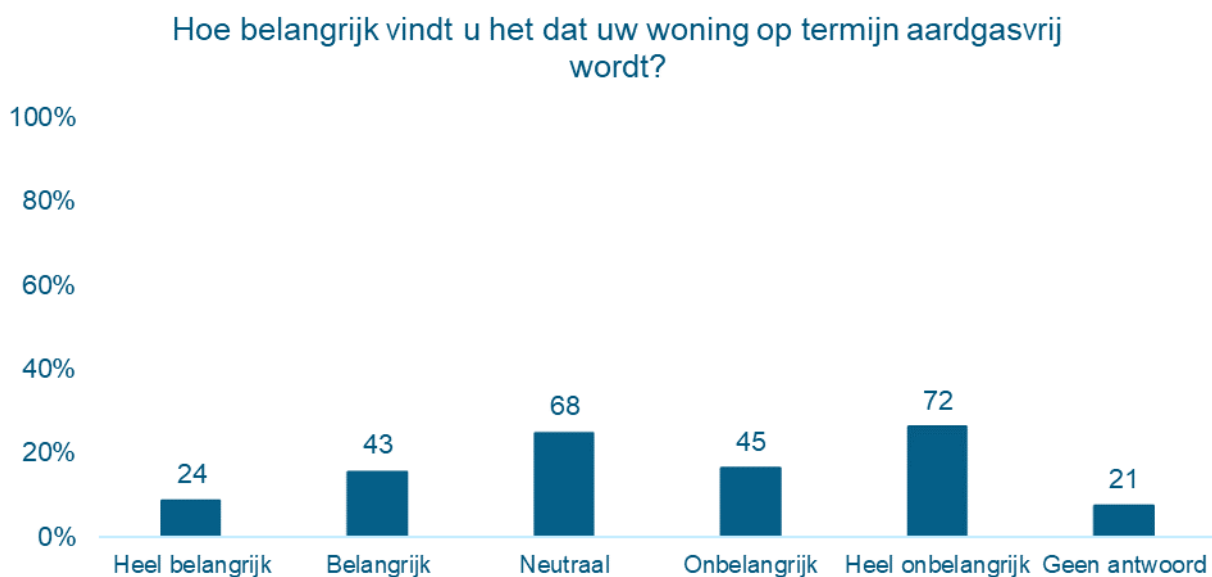
De gemeente Harlingen en het Rijk hebben verschillende financiële instrumenten beschikbaar om verduurzaming van woningen te stimuleren, zoals subsidies en leningen.. Er is gevraagd of de respondenten hiermee bekend zijn en of ze hiervan ook gebruik gemaakt hebben. De resultaten zijn weergegeven in figuur 9.

Figuur 9: Mate waarin de respondenten bekend zijn met financiële regelingen om verduurzaming van woningen te stimuleren.

4.3 Houding ten opzichte van aardgasvrij wonen

De mate waarin gebouweigenaren achter de doelstellingen rondom aardgasvrij wonen staan, kan mede bepalen hoe snel deze doelstellingen behaald kunnen worden. Het valt op dat in de gemeente Harlingen een grote groep respondenten aangeeft het onbelangrijk of zelfs heel onbelangrijk te vinden dat de woning op termijn aardgasvrij wordt. De resultaten op deze vraag zijn weergegeven in figuur 10.

Figuur 10: Mate waarin de respondenten uit de gemeente Harlingen het belangrijk vinden dat hun woning op termijn aardgasvrij wordt.

4.4 Belangrijkste aandachtspunten bij aardgasvrij wonen

De daaropvolgende vraag gaat in op de aspecten die respondenten belangrijk vinden rondom aardgasvrij wonen. De respondenten konden twee mogelijkheden aankruisen en eventueel nog een eigen aandachtspunt inbrengen. De meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten. Onderstaande figuur 12 geeft een ranglijst van de aspecten. 30 van de 273 respondenten hebben geen antwoord gegeven op deze vraag.

Welke aandachtspunten vindt u het belangrijkste bij aardgasvrij wonen?

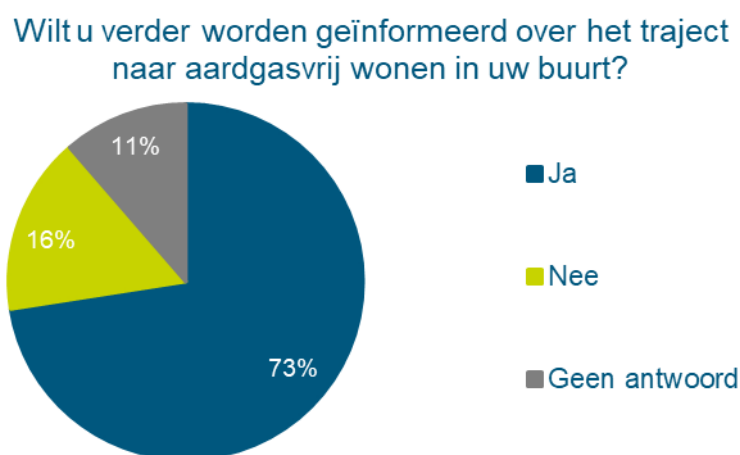
Figuur 11: Ranglijst van belangrijkste aandachtspunten bij aardgasvrij wonen volgens de respondenten. 30 van de 273 respondenten hebben geen antwoord ingevuld bij deze vraag.

5 Betrekken van inwoners bij de warmtetransitie

De laatste 3 vragen van de enquête hielden verband met de manier waarop de respondenten betrokken willen worden en/of blijven bij de planvorming rondom de warmtetransitie. Eerst is gevraagd of de respondenten geïnformeerd willen blijven worden over het vervolg. De laatste twee vragen van de enquête gaan in op waarover en hoe ze geïnformeerd willen worden.

5.1 Betrokkenheid bij het vervolgtraject

Onderstaande figuur (figuur 12) geeft weer of respondenten verder willen worden geïnformeerd over de warmtetransitie in hun dorp, buurt of wijk.

Figuur 12: Mate waarin respondenten willen worden geïnformeerd over de warmtetransitie.

5.2 Onderwerpen waarover respondenten geïnformeerd willen worden

Aan de respondenten die geïnformeerd wilden worden over het vervolgtraject is gevraagd welke onderwerpen daarbij de aandacht verdienen. Figuur 13 hieronder geeft een rangschikking weer van de antwoordopties naar aantal keer dat ze werden aangekruist. 61 respondenten hebben deze vraag niet ingevuld.

Waarover wilt u geïnformeerd worden?

Figuur 13: Rangschikking van onderwerpen waarover de respondenten geïnformeerd willen worden. 61 van de 273 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

5.3 Manier waarop respondenten geïnformeerd willen worden

De respondenten is gevraagd waarop zij het liefst door de gemeente willen worden geïnformeerd over het vervolgtraject. De respondenten konden op deze vraag meerdere antwoorden aankruisen en ook aanvullende opties invoeren. De meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten. Onderstaande figuur 14 geeft een ranglijst van de vaakst genoemde manieren. 43 van de 273 respondenten heeft deze vraag niet beantwoord.

Wat is voor u de beste manier om door de gemeente geïnformeerd te worden over de warmtetransitie?

Figuur 14: Rangschikking van manieren waarop respondenten het liefst geïnformeerd worden. 43 van de 273 respondenten heeft deze vraag niet beantwoord.

5.4 Manier waarop inwoners zelf vragen willen stellen over de warmtetransitie

Inwoners kunnen zelf ook met vragen rondlopen rondom de warmtetransitie. Bijvoorbeeld naar aanleiding van informatie die zij van de gemeente hebben ontvangen. Om antwoord op die vragen te krijgen zullen veel inwoners naar de gemeente kijken. Daarom is gevraagd hoe respondenten hun vragen rondom dit onderwerp het liefst zouden stellen. De respondenten konden op deze vraag meerdere antwoorden aankruisen en ook aanvullende opties invoeren. De meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten. De resultaten zijn weergegeven in figuur 15. 45 van de 273 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

Hoe wilt u uw vragen over de warmtetransitie stellen?

Figuur 15: Rangschikking van manieren waarop respondenten hun vragen rondom de warmtetransitie aan de gemeente willen stellen. 45 van de 273 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.